

ΟΡΙΣΜΕΝΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΑ ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

1. Ορισμός εμβαδού: Έστω f μια συνεχής συνάρτηση σε ένα διάστημα $[\alpha, \beta]$, με $f(x) \geq 0$ για κάθε $x \in [\alpha, \beta]$ και Ω το χωρίο που ορίζεται από τη γραφική παράσταση της f , τον άξονα των x και τις ευθείες $x = \alpha$, $x = \beta$. Για να ορίσουμε το εμβαδόν του χωρίου Ω , (σχ. 12), εργαζόμαστε ως εξής:

- Χωρίζουμε το διάστημα $[\alpha, \beta]$ σε v ισομήκη υποδιαστήματα, μήκους $\Delta x = \frac{\beta - \alpha}{v}$ με τα σημεία

$$\alpha = x_0 < x_1 < x_2 < \dots < x_v = \beta.$$

- Σε κάθε υποδιάστημα $[x_{k-1}, x_k]$ επιλέγουμε αυθαίρετα ένα σημείο ξ_k και σχηματίζουμε τα ορθογώνια που έχουν βάση Δx και ύψη τα $f(\xi_k)$ (σχ. 13). Το άθροισμα των εμβαδών των ορθογωνίων αυτών είναι:

$$S_v = f(\xi_1)\Delta x + f(\xi_2)\Delta x + \dots + f(\xi_v)\Delta x = [f(\xi_1) + f(\xi_2) + \dots + f(\xi_v)]\Delta x.$$

- Υπολογίζουμε το $\lim_{v \rightarrow +\infty} S_v$.

Αποδεικνύεται ότι το $\lim_{v \rightarrow +\infty} S_v$ υπάρχει στο \mathbb{R} και είναι

ανεξάρτητο από την επιλογή των σημείων ξ_k . Το όριο αυτό ονομάζεται **εμβαδόν** του επιπέδου χωρίου Ω και συμβολίζεται με $E(\Omega)$. Είναι $E(\Omega) \geq 0$.

2. Ορισμός ορισμένου ολοκληρώματος:

Έστω f μια συνεχής συνάρτηση σε ένα διάστημα $[\alpha, \beta]$.

- Χωρίζουμε το διάστημα $[\alpha, \beta]$ σε v ισομήκη υποδιαστήματα, μήκους $\Delta x = \frac{\beta - \alpha}{v}$ με τα σημεία

$$\alpha = x_0 < x_1 < x_2 < \dots < x_v = \beta.$$

- Σε κάθε υποδιάστημα $[x_{k-1}, x_k]$ επιλέγουμε αυθαίρετα ένα σημείο ξ_k και σχηματίζουμε το

$$\text{άθροισμα } S_v = f(\xi_1)\Delta x + f(\xi_2)\Delta x + \dots + f(\xi_v)\Delta x = \sum_{k=1}^v f(\xi_k)\Delta x \quad (\text{άθροισμα Riemann}).$$

- Αποδεικνύεται ότι το $\lim_{v \rightarrow +\infty} \left(\sum_{k=1}^v f(\xi_k)\Delta x \right)$ υπάρχει στο \mathbb{R} και είναι ανεξάρτητο από την επιλογή των σημείων ξ_k . Το όριο αυτό ονομάζεται **ορισμένο ολοκλήρωμα** της συνεχούς συνάρτησης f από

το α στο β και συμβολίζεται με $\int_{\alpha}^{\beta} f(x)dx$ και διαβάζεται «ολοκλήρωμα της f από το α

στο β ».
$$\int_{\alpha}^{\beta} f(x)dx = \lim_{v \rightarrow +\infty} \left(\sum_{k=1}^v f(\xi_k)\Delta x \right).$$

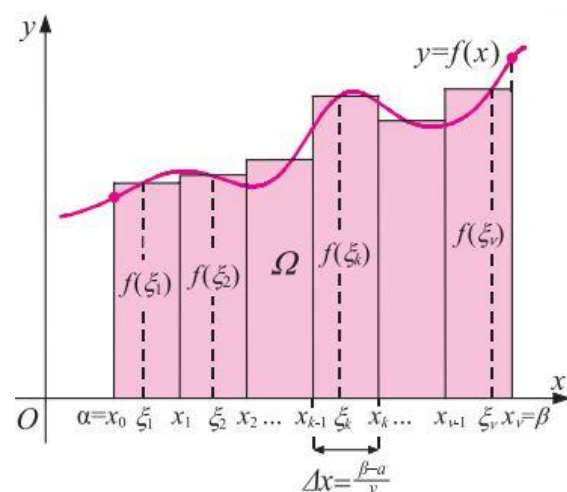
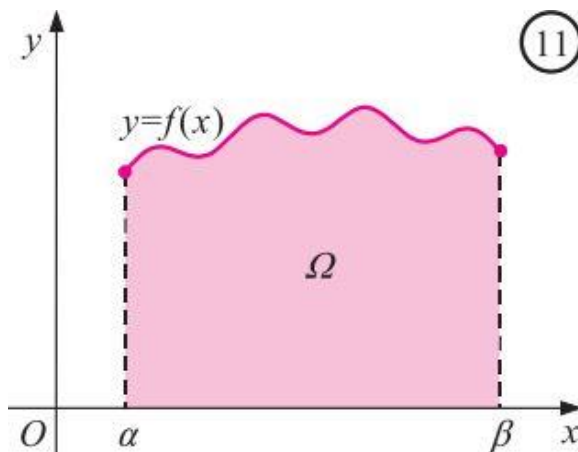
3. Εάν $f(x) \geq 0$, το $\int_{\alpha}^{\beta} f(x)dx$ ισούται με το εμβαδόν E του χωρίου Ω , (σχ. 12), που περικλείεται από

την καμπύλη $y=f(x)$, τον άξονα $x'Ox$ ($y=0$) και τις ευθείες με εξισώσεις $x=\alpha$ και $x=\beta$ (σχήμα 12). Οι διαιρέσεις των αξόνων εκφράζουν μήκος.

4. Προφανώς το παραπάνω σύμβολο έχει νόημα αν $\alpha < \beta$. Επεκτείνουμε τον παραπάνω ορισμό και για $\alpha > \beta$ ή $\alpha = \beta$ ως εξής:

$$\text{i.} \quad \int_{\alpha}^{\alpha} f(x)dx = 0.$$

$$\text{ii.} \quad \int_{\alpha}^{\beta} f(x)dx = - \int_{\beta}^{\alpha} f(x)dx.$$

11

5. Εάν f, g συνεχείς συναρτήσεις στο $[\alpha, \beta]$, και $\kappa, \lambda \in \mathbb{R}$, τότε ισχύουν οι εξής ιδιότητες:

$$i) \int_{\alpha}^{\beta} (f(x) \pm g(x)) dx = \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx \pm \int_{\alpha}^{\beta} g(x) dx.$$

$$ii) \int_{\alpha}^{\beta} \kappa f(x) dx = \kappa \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx \text{ και γενικά:}$$

$$iii) \int_{\alpha}^{\beta} (\kappa f(x) + \lambda g(x)) dx = \kappa \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx + \lambda \int_{\alpha}^{\beta} g(x) dx.$$

$$iv) \text{Εάν } f \text{ συνεχής σε διάστημα } \Delta \text{ και } \alpha, \beta, \gamma \in \Delta, \text{ τότε } \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx = \int_{\alpha}^{\gamma} f(x) dx + \int_{\gamma}^{\beta} f(x) dx.$$

6. Εάν f συνεχής συνάρτηση στο $[\alpha, \beta]$, $f(x) \geq 0$, στο $[\alpha, \beta]$, και η f δεν είναι η μηδενική συνάρτηση στο $[\alpha, \beta]$, τότε $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx > 0$.

7. Εάν f, g συνεχείς άνισες συναρτήσεις στο $[\alpha, \beta]$, και $f(x) \geq g(x)$, στο $[\alpha, \beta]$, τότε:

$$\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx > \int_{\alpha}^{\beta} g(x) dx. \text{ (Με απόδειξη) (Άσκηση 5,6).}$$

Απόδειξη: $f(x) \geq g(x) \Leftrightarrow f(x) - g(x) \geq 0$. Επομένως από την προηγούμενη ιδιότητα:

$$\int_{\alpha}^{\beta} (f(x) - g(x)) dx > 0 \Leftrightarrow \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx - \int_{\alpha}^{\beta} g(x) dx > 0 \Leftrightarrow \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx > \int_{\alpha}^{\beta} g(x) dx$$

8. Το ολοκλήρωμα $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx$ είναι ένας πραγματικός αριθμός και όχι συνάρτηση, που η τιμή του εξαρτάται μόνο από τα άκρα ολοκλήρωσης α και β και όχι από το γράμμα που παριστάνει την ανεξάρτητη μεταβλητή της f . Δηλαδή $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx = \int_{\alpha}^{\beta} f(t) dt = \int_{\alpha}^{\beta} f(u) du = \dots$

9. Αν η συνάρτηση f είναι ολοκληρώσιμη στο $[\alpha, \beta]$, τότε και η $|f|$ είναι ολοκληρώσιμη στο $[\alpha, \beta]$ και $|\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx| \leq \int_{\alpha}^{\beta} |f(x)| dx$. Το αντίστροφο δεν ισχύει.

10. Αν η f είναι συνεχής στο $[\alpha, \beta]$, m η ελάχιστη και M η μέγιστη τιμή της f στο $[\alpha, \beta]$, τότε $m(\beta - \alpha) \leq \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx \leq M(\beta - \alpha)$.

11. Εάν f είναι συνεχής συνάρτηση σε διάστημα Δ και $\alpha \in \Delta$, τότε η συνάρτηση $F(x) = \int_{\alpha}^x f(t) dt$, $x \in \Delta$, είναι μια παράγουσα της f στο Δ . Δηλαδή $(\int_{\alpha}^x f(t) dt)' = f(x)$, για κάθε $x \in \Delta$.

12. Κάθε συνεχής συνάρτηση f σε διάστημα Δ έχει αρχικές συναρτήσεις στο Δ .

13. Εάν f συνεχής στο Δ , μπορεί να υπάρχουν αρχικές συναρτήσεις της f που δεν έχουν την μορφή $\int_{\alpha}^x f(t) dt$. Παράδειγμα η $F(x) = 2 + \eta \mu x$ είναι αρχική της $f(x) = \sigma \nu \nu x$ που δεν μπορεί να γραφτεί στην μορφή $\int_{\alpha}^x \sigma \nu \nu t dt$, γιατί αν $2 + \eta \mu x = \int_{\alpha}^x \sigma \nu \nu t dt$, τότε για $x = \alpha$ παίρνουμε $2 + \eta \mu \alpha = 0 \Leftrightarrow \eta \mu \alpha = -2$ άτοπο.

14. Θεμελιώδες θεώρημα του διαφορικού λογισμού: Εάν f συνεχής σε διάστημα $[\alpha, \beta]$ και G παράγουσα της f στο $[\alpha, \beta]$, τότε $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx = [G(x)]_{\alpha}^{\beta} = G(\beta) - G(\alpha)$.

Απόδειξη:

Η συνάρτηση $F(x) = \int_{\alpha}^x f(t) dt$ είναι επίσης μια παράγουσα της f στο $[\alpha, \beta]$. Επειδή και η $G(x)$ είναι

μια παράγουσα της f στο $[\alpha, \beta]$, θα υπάρχει $c \in \mathbb{R}$ τέτοιο, ώστε

$$G(x) = F(x) + c \dots \dots \dots (1)$$

Από την (1) για $x = \alpha$ έχουμε:

$$G(\alpha) = F(\alpha) + c = \int_{\alpha}^{\alpha} f(t) dt + c = c \dots \dots \dots (2)$$

Από την (1) για $x = \beta$ έχουμε:

$$G(\beta) = F(\beta) + c = \int_{\alpha}^{\beta} f(t) dt + c \stackrel{(2)}{=} \int_{\alpha}^{\beta} f(t) dt + G(\alpha)$$

$$\text{Επομένως } \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx = G(\beta) - G(\alpha).$$

15. Άμεση συνέπεια του προηγούμενου είναι $\int_a^\beta f'(x)dx = [f(x)]_a^\beta = f(\beta) - f(\alpha)$.

16. Βασικά ολοκληρώματα απλών και σύνθετων συναρτήσεων

Απλή	Σύνθετη
	$\int_a^\beta (f'(x) + g'(x))dx = [f(x) + g(x)]_a^\beta$
	$\int_a^\beta (f'(x)g(x) + f(x)g'(x))dx = [f(x)g(x)]_a^\beta$
	$\int_a^\beta \frac{(f'(x)g(x) - f(x)g'(x))}{g^2(x)}dx = \left[\frac{f(x)}{g(x)}\right]_a^\beta$
	$\int_a^\beta f'(g(x))g'(x)dx = [f(g(x))]_a^\beta$
$\int_a^\beta 1dx = [x]_a^\beta = \beta - \alpha$	$\int_a^\beta f'(x)dx = [f(x)]_a^\beta = f(\beta) - f(\alpha)$
$\int_a^\beta cdx = [cx]_a^\beta = c(\beta - \alpha)$ (Άσκηση 2)	$\int_a^\beta \lambda f'(x)dx = [\lambda f(x)]_a^\beta$
$\int_a^\beta x^\nu dx = \left[\frac{x^{\nu+1}}{\nu+1}\right]_a^\beta, \nu \neq -1$	$\int_a^\beta f^\nu(x)f'(x)dx = \left[\frac{f^{\nu+1}(x)}{\nu+1}\right]_a^\beta$
$\int_a^\beta \frac{1}{x^\nu} dx = \left[\frac{x^{-\nu+1}}{-\nu+1}\right]_a^\beta, \nu \neq 1$	$\int_a^\beta \frac{1}{f^\nu(x)} f'(x)dx = \left[\frac{f^{-\nu+1}(x)}{-\nu+1}\right]_a^\beta$
$\int_a^\beta \frac{1}{\sqrt{x}} dx = [2\sqrt{x}]_a^\beta$	$\int_a^\beta \frac{f'(x)}{\sqrt{f(x)}} dx = [2\sqrt{f(x)}]_a^\beta$
$\int_a^\beta \eta\mu x dx = [-\sigma\nu x]_a^\beta$	$\int_a^\beta f'(x)\eta\mu f(x)dx = [-\sigma\nu f(x)]_a^\beta$
$\int_a^\beta \sigma\nu x dx = [\eta\mu x]_a^\beta$	$\int_a^\beta f'(x)\sigma\nu f(x)dx = [\eta\mu f(x)]_a^\beta$
$\int_a^\beta \frac{1}{\sigma\nu\nu^2 x} dx = [\epsilon\phi x]_a^\beta$	$\int_a^\beta \frac{f'(x)}{\sigma\nu\nu^2 f(x)} dx = [\epsilon\phi f(x)]_a^\beta$
$\int_a^\beta \frac{1}{\eta\mu^2 x} dx = [-\sigma\phi x]_a^\beta$	$\int_a^\beta \frac{f'(x)}{\eta\mu^2 f(x)} dx = [-\sigma\phi f(x)]_a^\beta$
$\int_a^\beta e^x dx = [e^x]_a^\beta$	$\int_a^\beta e^{f(x)} f'(x)dx = [e^{f(x)}]_a^\beta$
$\int_a^\beta \frac{1}{x} dx = [\ln x]_a^\beta$	$\int_a^\beta \frac{f'(x)}{f(x)} dx = [\ln f(x)]_a^\beta$
$\int_a^\beta \alpha^x dx = \left[\frac{\alpha^x}{\ln \alpha}\right]_a^\beta$	$\int_a^\beta \alpha^{f(x)} f'(x)dx = \left[\frac{\alpha^{f(x)}}{\ln \alpha}\right]_a^\beta$

$\int_a^\beta \varepsilon\phi x dx = [-\ln \sigma\nu\chi]_\alpha^\beta$	$\int_a^\beta f'(x)\varepsilon\phi f(x) dx = [-\ln \sigma\nu f(x)]_\alpha^\beta$
$\int_a^\beta \sigma\phi x dx = [\ln \eta\mu\chi]_\alpha^\beta$	$\int_a^\beta f'(x)\sigma\phi f(x) dx = [\ln \eta\mu f(x)]_\alpha^\beta$
$\int_a^\beta \frac{1}{c^2 - x^2} dx = \left[\frac{1}{2c} \ln \frac{c+x}{c-x} \right]_\alpha^\beta$	(Με απόδειξη)
$\int_a^\beta \ln x dx = [x \ln x - x]_\alpha^\beta$	(Με απόδειξη)

17. Το ορισμένο ολοκλήρωμα είναι ανεξάρτητο της επιλογείσης αρχικής συνάρτησης G. Πράγματι εάν F, G είναι δυο αρχικές της f, τότε $G(x)=F(x)+c$, c =σταθερά, οπότε:

$$G(\beta)-G(\alpha) = F(\beta)+c - (F(\alpha)+c) = F(\beta)-F(\alpha)$$

18. Παραγοντική ολοκλήρωση: $\int_a^\beta f'(x)g(x) dx = [f(x)g(x)]_a^\beta - \int_a^\beta f(x)g'(x) dx$.

19. Αντικατάσταση μεταβλητής: $\int_a^\beta f(g(x))g'(x) dx = \int_{g(a)}^{g(\beta)} f(t) dt$.

20. Ολοκληρώματα της μορφής $\int_a^\beta \eta\mu^k x \cdot \sigma\nu\nu^\lambda x dx$.

i. Αν k, λ άρτιοι εφαρμόζουμε τους τύπους αποτετραγωνισμού $\eta\mu^2 x = \frac{1 - \sigma\nu\nu 2x}{2}$ και

$$\sigma\nu\nu^2 x = \frac{1 + \sigma\nu\nu 2x}{2}$$

ii. Αν k = περιττός, θέτω $\sigma\nu\chi=u$.

iii. Αν λ = περιττός, θέτω $\eta\mu\chi=u$.

21. Ολοκληρώματα της μορφής $\int_a^\beta \frac{P(x)}{Q(x)} dx$.

i. Αν ο βαθμός του αριθμητή είναι μικρότερος από τον βαθμό του παρονομαστή, αναλύουμε το κλάσμα σε άθροισμα απλούστερων κλασμάτων.

ii. Αν ο βαθμός του αριθμητή είναι μεγαλύτερος ή ίσος από τον βαθμό του παρονομαστή, κάνουμε την διαίρεση και καταλήγουμε στην περίπτωση (i).

22. Εάν το ολοκλήρωμα περιέχει την παράσταση $\sqrt{\alpha x^2 + \beta x + \gamma}$, τότε:

i. Αν $\Delta=0$ τότε η παράσταση είναι ρητή.

ii. Αν $\Delta>0$, θέτουμε $\sqrt{\alpha x^2 + \beta x + \gamma} = (x - \rho_1)u$, όπου ρ_1 η μια από τις δυο ρίζες του $\alpha x^2 + \beta x + \gamma$.

iii. Αν $\Delta<0$, τότε αναγκαστικά $\alpha>0$ και θέτουμε $\sqrt{\alpha x^2 + \beta x + \gamma} = \sqrt{\alpha}(x - u)$.

23. Εάν f συνεχής στο $[-\alpha, \alpha]$ και **περιττή**, τότε $\int_{-\alpha}^{\alpha} f(x) dx = 0$.

$$\text{Πράγματι } \int_{-\alpha}^{\alpha} f(x) dx = \int_{-\alpha}^0 f(x) dx + \int_0^{\alpha} f(x) dx = -\int_{\alpha}^0 f(-u) du + \int_0^{\alpha} f(x) dx = \int_{\alpha}^0 f(u) du + \int_0^{\alpha} f(x) dx =$$

$$= -\int_0^{\alpha} f(u) du + \int_0^{\alpha} f(x) dx = 0. \text{ (Άσκηση 2)}$$

Θέτω $x=-u$. Τότε $dx=-du$.
Για $x=-\alpha$, $u=\alpha$
και για $x=0$, $u=0$

f περιττή

24. Εάν f συνεχής στο $[-\alpha, \alpha]$ και **άρτια**, τότε $\int_{-\alpha}^{\alpha} f(x)dx = 2 \int_0^{\alpha} f(x)dx$. Πράγματι

$$\int_{-\alpha}^{\alpha} f(x)dx = \int_{-\alpha}^0 f(x)dx + \int_0^{\alpha} f(x)dx = - \int_{\alpha}^0 f(-u)du + \int_0^{\alpha} f(x)dx = - \int_{\alpha}^0 f(u)du + \int_0^{\alpha} f(x)dx =$$

$$= \int_0^{\alpha} f(u)du + \int_0^{\alpha} f(x)dx = 2 \int_0^{\alpha} f(u)du. \text{ (Άσκηση 3)}$$

f άρτια

Θέτω $x=-u$. Τότε $dx=-du$.
Για $x=-\alpha$, $u=\alpha$
και για $x=0$, $u=0$

25. Εάν f συνεχής στο \mathbb{R} και **περιοδική** με περίοδο T , τότε $\int_{\alpha}^{\beta} f(x)dx = \int_{\alpha+T}^{\beta+T} f(x)dx$. Πράγματι

θέτω $x=u+T$, οπότε $dx=du$ και για $x=\alpha+T \Rightarrow u=\alpha$ και για $x=\beta+T \Rightarrow u=\beta$, και :

$$\int_{\alpha+T}^{\beta+T} f(x)dx = \int_{\alpha}^{\beta} f(u+T)du \stackrel{\downarrow}{=} \int_{\alpha}^{\beta} f(u)du. \text{ (Άσκηση 4)}$$

f περιοδική

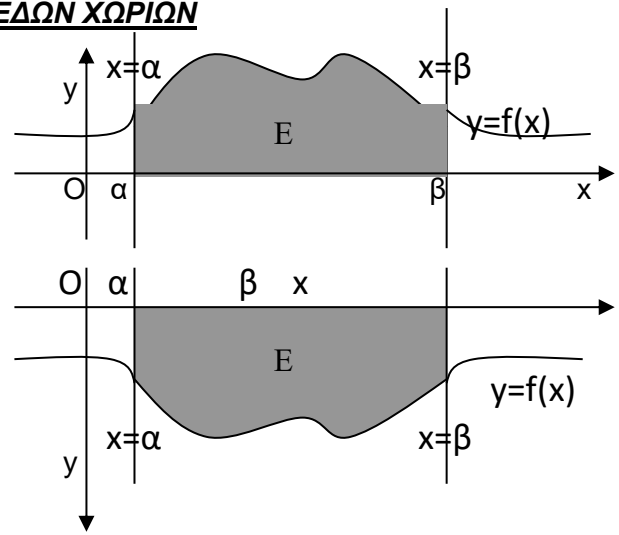
ΕΜΒΑΔΑ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΧΩΡΙΩΝ

1. Εάν f συνεχής συνάρτηση στο $[\alpha, \beta]$, τότε το εμβαδόν E του χωρίου που περικλείεται από την καμπύλη $y=f(x)$, τον άξονα $x'Ox$ ($y=0$) και τις ευθείες με εξισώσεις $x=\alpha$ και $x=\beta$ είναι

$$E = \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx, \text{ αν } f(x) \geq 0 \text{ και}$$

$$E = - \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx, \text{ αν } f(x) \leq 0.$$

$$\text{Γενικά } E = \int_{\alpha}^{\beta} |f(x)| dx.$$

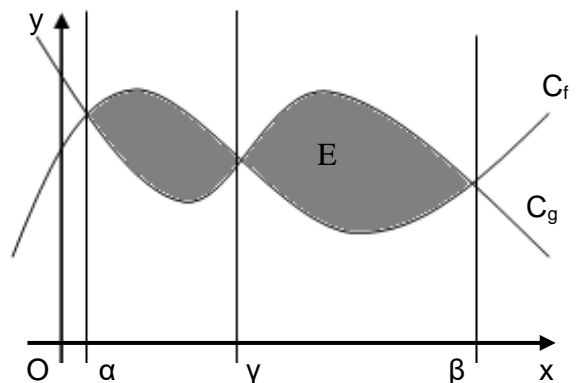
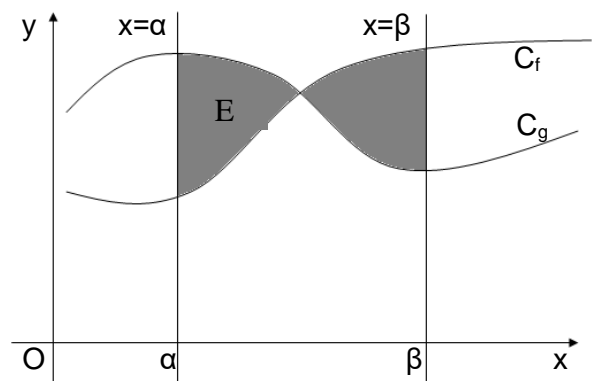
2. Εάν f, g συνεχείς στο $[\alpha, \beta]$, τότε το εμβαδόν E του χωρίου που περικλείεται μεταξύ των γραφικών παραστάσεων C_f, C_g και των ευθειών $x=\alpha, x=\beta$ δίνεται από την σχέση:

$$E = \int_{\alpha}^{\beta} |f(x) - g(x)| dx.$$

3. Εάν f, g συνεχείς στο $[\alpha, \beta]$, τότε το εμβαδόν E του χωρίου που περικλείεται μεταξύ των γραφικών παραστάσεων C_f και C_g , δίνεται από την σχέση:

$$E = \int_{\alpha}^{\gamma} |f(x) - g(x)| dx + \int_{\gamma}^{\beta} |f(x) - g(x)| dx + \dots,$$

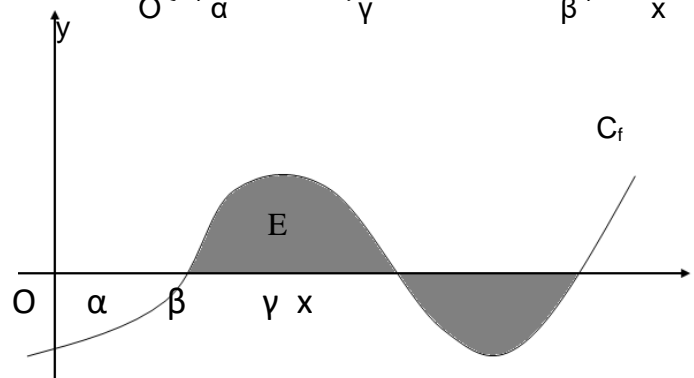
όπου $\alpha, \gamma, \beta, \dots$ είναι οι ρίζες της εξίσωσης $f(x)=g(x)$, δηλαδή οι τετμημένες των σημείων τομής τους.

4. Εάν f συνεχής σε διάστημα Δ , τότε το εμβαδόν E του χωρίου που περικλείεται από την γραφική παράσταση C_f της f και τον άξονα $x'Ox$, δίνεται από την σχέση:

$$E = \int_{\alpha}^{\beta} |f(x)| dx + \int_{\beta}^{\gamma} |f(x)| dx + \dots,$$

όπου $\alpha, \beta, \gamma, \dots$ είναι οι ρίζες της εξίσωσης $f(x)=0$, δηλαδή οι τετμημένες των σημείων τομής της C_f με τον άξονα $x'Ox$.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

- 1.** Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} 3x - 5, & \text{αν } 1 < x \leq 2 \\ x - 1, & \text{αν } 2 < x < 4. \\ 3, & \text{αν } 4 < x \leq 6 \end{cases}$. Να βρείτε ποια από τα παρακάτω

ολοκληρώματα ορίζονται:

a) $\int_1^2 f(x)dx.$	d) $\int_3^5 f(v)dv.$
b) $\int_3^2 f(x)dx.$	e) $\int_0^2 f(\omega)d\omega.$
c) $\int_3^4 f(u)du.$	f) $\int_6^6 f(t)dt.$

- 2. α)** Να δείξετε ότι $\int_0^{\pi/2} \eta \mu^v x dx = \int_0^{\pi/2} \sigma \upsilon \nu^v x dx$, για κάθε $v \in \mathbb{N}^*$.

- β)** Να δείξετε ότι $\int_0^{\pi/2} \eta \mu^2 x dx = \int_0^{\pi/2} \sigma \upsilon \nu^2 x dx = \frac{\pi}{4}$.

- 3.** Να δείξετε ότι $\int_{-2}^2 \frac{e^x - e^{-x}}{x^2 + 1} dx = 0$.

- 4.** Υπολογίστε το $\int_{-1}^1 |x| dx$.

- 5.** Να δείξετε ότι $\int_{\pi}^{5\pi/4} \frac{\eta \mu 2\chi}{\sigma \upsilon \nu^2 \chi} d\chi = \int_0^{\pi/4} \frac{\eta \mu 2\chi}{\sigma \upsilon \nu^2 \chi} d\chi$.

- 6.** Να δείξετε ότι $\int_0^1 \sqrt{x} dx \geq \int_0^1 x^3 dx$.

- 7.** Να δείξετε ότι $\left| \int_0^{\pi/2} \frac{\eta \mu x}{x^2 + 1} dx \right| \leq \int_0^{\pi/2} \frac{1}{x^2 + 1} dx$.

- 8.** Να δείξετε ότι $\frac{\sqrt{3}}{8} \leq \int_{\pi/4}^{\pi/3} \frac{\eta \mu x}{x} dx \leq \frac{\sqrt{2}}{6}$.

- 9.** Να δείξετε ότι $\int_2^5 \frac{1}{x^2 + 1} dx \leq \int_2^5 \frac{x}{10} dx$.

- 10. α)** Να βρείτε το σύνολο τιμών της συνάρτησης $f(x) = e^{x^2 - x}$, $x \in [0, 2]$.

- β)** Να αποδείξετε ότι $\frac{2}{\sqrt[4]{e}} \leq \int_0^2 e^{x^2 - x} dx \leq 2e^2$.

- 11.** Να υπολογίσετε τα ολοκληρώματα:

11.1. $\int_0^1 2^x e^x dx$

11.2. $\int_0^{\pi/3} (\sigma \upsilon \nu x - x \eta \mu x) dx$

11.3. $\int_1^e \frac{1 - \ln x}{x^2} dx$

- 12.** Να υπολογίσετε τα ολοκληρώματα:

12.1) $\int_0^2 3x^5 dx$

12.3) $\int_1^e \frac{x^3 + 1}{x} dx$

12.5) $\int_0^1 (x^3 + x)^2 dx$

12.2) $\int_0^{\pi} (x^4 + 3 \sigma \upsilon \nu x) dx$

12.4) $\int_{\pi/4}^{\pi/3} \frac{1}{\eta \mu^2 x \sigma \upsilon \nu^2 x} dx$

12.6) $\int_1^e \frac{x^2 + x + 1}{x} dx$

$$12.7) \int_0^1 \frac{(x - \sqrt{x})(1 + \sqrt{x})}{\sqrt[3]{x}} dx$$

$$12.8) \int_2^3 \sqrt{x^2 - 4x + 4} dx$$

$$12.9) \int_0^\pi (e^x + 2\eta\mu x) dx$$

$$12.10) \int_1^2 \frac{x-3}{x^4} dx$$

$$12.11) \int_1^e e^x \left(2 - \frac{e^{-x}}{x} \right) dx$$

$$12.12) \int_{-\pi}^\pi \left(\sigma\upsilon\nu \frac{\chi}{2} - \eta\mu \frac{\chi}{2} \right)^2 d\chi$$

$$12.13) \int_{\pi/4}^{\pi/3} \varepsilon\phi^2 x dx$$

$$12.14) \int_{\pi/6}^{\pi/4} \frac{3 - 5\sigma\phi^2 x}{\sigma\upsilon\nu^2 x} dx$$

$$12.15) \int_{-\pi}^\pi \frac{\sigma\upsilon\nu^2 \omega - \eta\mu^2 \omega}{\sigma\upsilon\nu \omega - \eta\mu \omega} dx$$

$$12.16) \int_0^2 \frac{\chi^2 - 2\chi + 1}{\chi - 1} dx$$

$$12.17) \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{2\eta\mu\chi\sigma\upsilon\nu x}{\eta\mu\chi} dx$$

$$12.18) \int_{-\pi/4}^{\pi/4} \frac{2\sigma\upsilon\nu^2 x - 1 + \eta\mu^2 x}{dx} dx$$

$$12.19) \int_{\pi/6}^{\pi/3} \frac{\sigma\upsilon\nu^2 x - \eta\mu^2 x}{\sigma\upsilon\nu^2 x \eta\mu^2 x} dx$$

$$12.20) \int_0^{\pi/4} \frac{1 + \sigma\upsilon\nu^2 x}{2\sigma\upsilon\nu^2 x} dx$$

13. Να υπολογίσετε τα ολοκληρώματα:

$$13.1) \int_0^\pi \eta\mu \left(2x + \frac{\pi}{2} \right) dx$$

$$13.2) \int_{-\pi}^{\pi/2} \sigma\upsilon\nu 3t dt$$

$$13.3) \int_0^{\pi/2} \sqrt{\eta\mu\chi} \sigma\upsilon\nu\chi d\chi$$

$$13.4) \int_4^{e+3} \frac{dx}{x-3}$$

$$13.5) \int_{-1}^0 e^{2x+1} dx$$

$$13.6) \int_{5/2}^{7/2} \frac{dx}{(x-3)^2}$$

$$13.7) \int_{-\sqrt{\pi}}^{\sqrt{\pi}} x \sigma\upsilon\nu \left(x^2 + \frac{\pi}{2} \right) dx$$

$$13.8) \int_{9\pi/4}^{7\pi/3} \varepsilon\phi dx$$

$$13.9) \int_0^1 \frac{2x+1}{x^2+x+1} dx$$

$$13.10) \int_{-1}^1 \frac{xdx}{\sqrt{1+x^2}}$$

$$13.11) \int_{7\pi/4}^0 \frac{\eta\mu\chi}{\sigma\upsilon\nu^3 x} dx$$

$$13.12) \int_{-1}^1 x \sqrt{x^2+1} dx$$

$$13.13) \int_e^{e^2} \frac{\ln x}{x} dx$$

$$13.14) \int_0^1 \frac{e^{3x}}{e^{3x}+1} dx$$

$$13.15) \int_{5\pi/2}^{11\pi/4} \sigma\phi dx$$

$$13.16) \int_0^{\sqrt{\pi}} x \eta\mu \left(x^2 + \frac{\pi}{2} \right) dx$$

$$13.17) \int_0^1 \frac{2x-5}{x^2-5x+6} dx$$

$$13.18) \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \sigma\upsilon\nu^3 x dx$$

$$13.19) \int_0^{\pi/2} \eta\mu^7 \omega \cdot \sigma\upsilon\nu^3 \omega d\omega$$

$$13.20) \int_{\pi/4}^{\pi/3} \frac{\varepsilon\phi^3 x}{\sigma\upsilon\nu^2 x} dx$$

$$13.21) \int_{-1}^1 (x^3 + 2x^2 + 5)(3x^2 + 4x) dx$$

$$13.22) \int_{\pi/2}^{3\pi/4} \sqrt[3]{\eta\mu\chi} \cdot \sigma\upsilon\nu\chi dx$$

$$13.23) \int_1^e \frac{x^3 + \ln x}{x} dx$$

$$13.24) \int_4^9 \frac{3\sqrt{x}}{\sqrt{x}} dx$$

$$13.25) \int_0^1 \frac{3xdx}{x^2+1}$$

$$13.26) \int_{-1}^1 x^3 (2 - 3x^4)^3 dx$$

$$13.27) \int_1^e \frac{1 + \ln x}{4 + x \ln x} dx$$

$$13.28) \int_{\ln 2}^{\ln 3} \frac{e^x}{e^x - 1} dx$$

$$13.29) \int_{1/2}^1 \frac{e^x}{x^2} dx$$

$$13.30) \int_{-1}^1 e^{-x^2-1} x dx$$

$$13.31) \int_{\frac{\pi^2}{4}}^{\pi^2} \frac{\sigma\upsilon\nu\sqrt{\alpha}}{\sqrt{\alpha}} d\alpha$$

$$13.32) \int_{-8}^{-3} \frac{3dv}{\sqrt{1-v}}$$

$$13.33) \int_e^{e^2} \frac{dx}{x \ln^2 x}$$

$$13.34) \int_0^{\pi/2} \alpha^{\eta\mu\chi} \sigma\upsilon\nu\chi dx$$

$$13.35) \int_{1/e}^{e^7} \frac{\sqrt[3]{1 + \ln x}}{x} dx$$

$$13.36) \int_{-\sqrt{5}}^{\sqrt{5}} x \cdot \sqrt[5]{5-x^2} dx$$

$$13.37) \int_{\pi/12}^{\pi/3} \eta\mu^3 6x \sigma\upsilon\nu 6x dx$$

$$13.38) \int_0^{\frac{e-1}{2}} \frac{2x+3}{2x+1} dx$$

$$13.39) \int_{\sqrt[3]{26}}^{\sqrt[3]{27}} \frac{x^2 dx}{\sqrt[3]{x^3+1}}$$

$$13.40) \int_0^{\pi/2} \frac{1 - \eta\mu\chi}{x + \sigma\upsilon\nu\chi} dx$$

$$13.41) \int_{-\pi}^{\pi} \sigma\upsilon\nu^2 x \eta\mu\chi dx$$

$$13.42) \int_{\frac{\pi^2}{9}}^{\frac{16}{9}} \frac{\eta\mu\sqrt{x}}{\sqrt{x}} dx$$

$$13.43) \int_{\pi/2}^{\pi} \frac{\eta\mu\chi}{1 - \sigma\upsilon\nu\chi} dx$$

$$13.44) \int_{e^{\pi/4}}^{e^{\pi/2}} \frac{\sigma\upsilon\nu(\ln x) dx}{x}$$

$$13.45) \int_{\pi/6}^{\pi/3} \frac{2\sigma\upsilon\nu x + 3\eta\mu x}{\eta\mu^3 x} dx$$

$$13.46) \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \sigma\upsilon\nu^3 x dx$$

$$13.47) \int_0^{\sqrt{e-1}} \frac{2x dx}{x^2 + 1}$$

$$13.48) \int_{-1}^1 \frac{xdx}{4-x^2}$$

$$13.49) \int_0^{\sqrt[3]{\ln 3}} x^2 e^{x^3} dx$$

$$13.50) \int_{\sqrt[3]{7}}^2 (x^3 - 7)^8 3x^2 dx$$

$$13.51) \int_1^e \frac{\ln^3 x}{x} dx$$

$$13.52) \int_{-3}^{e-4} \frac{x}{x+4} dx$$

$$13.53) \int_0^{\pi/4} (\varepsilon\phi^2 x + \varepsilon\phi^4 x) dx$$

$$13.54) \int_0^1 \frac{xdx}{x^2 + 4}$$

14. Να υπολογίσετε τα ολοκληρώματα:

$$14.1) \int_3^{e+2} \frac{4x^2 + 16x - 8}{x^3 - 4x} dx$$

$$14.2) \int_0^1 \frac{2x-1}{x-2} dx$$

$$14.3) \int_0^{\pi/4} \varepsilon\phi^3 x dx$$

$$14.4) \int_0^{e+1} \frac{c(e-1) dx}{c^2 - x^2}, x \in \mathbb{R}.$$

$$14.5) \int_3^{e+2} \frac{x^5 + x^4 - 8}{x^3 - 4x} dx$$

$$14.6) \int_0^1 \frac{2x-3}{x^2 - x - 2} dx$$

$$14.7) \int_2^{e+1} \frac{x-3}{x^2 - 2x + 1} dx$$

$$14.8) \int_2^e \frac{dx}{x^3 - 2x^2 + x}$$

$$14.9) \int_0^1 \frac{dx}{x^2 - 5x + 6}$$

$$14.10) \int_0^{1/2} \frac{xdx}{(x-1)(x+1)^2}$$

$$14.11) \int_0^1 \frac{x-1}{x^3 + 1} dx$$

$$14.12) \int_1^{e-1} \frac{2-x}{x^2 + x} dx$$

$$14.13) \int_1^{e-2} \frac{x^3 + 6x^2 + 3x + 6}{x^3 + 2x^2} dx$$

15. Να υπολογίσετε τα ολοκληρώματα:

$$15.1) \int_{\frac{8}{7}}^{\frac{27}{26}} \sqrt[3]{\frac{x}{x-1}} \frac{1}{x(x-1)} dx$$

$$15.2)$$

$$\int_{\frac{1}{7}}^{\frac{1}{26}} \sqrt[3]{\frac{x-1}{x}} \frac{1}{x(x-1)} dx$$

$$15.3) \int_2^5 \frac{x^3}{\sqrt{x-1}} dx$$

$$15.4) \int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{1+x^2}}$$

$$15.5) \int_3^8 \frac{xdx}{\sqrt{(x+1)^3 - \sqrt{x+1}}}$$

$$14.5) \int_0^{14/9} \frac{2}{(2-x)^2} \sqrt[3]{\frac{2-x}{2+x}} dx$$

16. Να υπολογίσετε τα ολοκληρώματα:

$$16.1) \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \eta\mu^{10} x \sigma\upsilon\nu^3 x dx$$

$$16.2) \int_{\pi/3}^{\pi/2} \eta\mu^4 3x \sigma\upsilon\nu^2 3x dx$$

$$16.3) \int_0^{\pi/2} \sigma\upsilon\nu^5 \phi d\phi$$

$$16.4) \int_{\pi/2}^{3\pi/4} \frac{\sigma\upsilon\nu^5 \chi}{\sqrt[3]{\eta\mu\chi}} d\chi$$

$$16.5) \int_{7\pi/4}^{2\pi} \frac{\eta\mu^5 y}{\sqrt{\sigma\upsilon\nu y}} dy$$

$$16.6) \int_{3\pi/2}^{\pi} \eta\mu^2 x \sigma\upsilon\nu^5 x dx$$

$$16.7) \int_{\pi/2}^{3\pi/2} \eta\mu^2 x \sigma\upsilon\nu^4 x dx$$

$$16.8) \int_0^{\pi} \eta\mu^3 x \sigma\upsilon\nu^2 x dx$$

$$16.9) \int_{\pi/2}^{\pi} \eta\mu 2x \sigma\upsilon\nu^3 x dx$$

$$16.10) \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \eta\mu^2 x \sigma\upsilon\nu^3 x dx$$

17. Να υπολογίσετε τα ολοκληρώματα:

$$17.1) \int_{\pi/2}^{3\pi/2} x \eta \mu x dx$$

$$17.2) \int_0^1 x e^x dx$$

$$17.3) \int_1^e x^{\nu} \ln x dx, \nu \in \mathbb{N}^*$$

$$17.4) \int_{\pi/2}^{3\pi/2} \chi \sigma \nu \chi d\chi$$

$$17.5) \int_0^1 e^x x^2 dx$$

$$17.6) \int_{\pi/4}^{\pi} e^x \eta \mu x dx$$

$$17.7) \int_{-\pi}^{\pi} e^x \sigma \nu 2x dx$$

$$17.8) \int_e^{e^2} \ln x dx$$

$$17.9) \int_0^3 e^{3x} x^2 dx$$

$$17.10) \int_{\pi/2}^{\pi} x \sigma \nu 3x dx$$

$$17.11) \int_{\ln 2}^{\ln 4} \frac{x}{e^x} dx$$

$$17.12) \int_{1/e}^e \frac{\ln x}{x^3} dx$$

$$17.13) \int_0^1 \frac{x e^x}{(1+x)^2} dx$$

Παρατήρηση: $\frac{1}{(1+x)^2} = -\left(\frac{1}{1+x}\right)'$

$$17.14) \int_{\pi/2}^{\pi/3} \eta \mu x \eta \mu 3x dx$$

$$17.15) \int_{-\pi}^{\pi} e^{5x} \sigma \nu 4x dx$$

ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΣΤΑ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΑΤΑ

18. Θέμα 3^ο 2004: Δίνεται η συνάρτηση $g(x)=e^x f(x)$, όπου f συνάρτηση παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} και $f(0)=f'(3/2)=0$.

1. Να αποδείξετε ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (0, 3/2)$ τέτοιο ώστε $f'(\xi)=-f(\xi)$.

2. Εάν $f(x)=2x^2-3x$, να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα $I(\alpha) = \int_{\alpha}^0 g(x) dx$.

3. Να βρείτε το όριο $\lim_{x \rightarrow -\infty} I(x)$

19. Θέμα 4^ο 2008: Έστω f συνεχής συνάρτηση στο \mathbb{R} για την οποία ισχύει :

$$f(x) = (10x^3 + 3x) \int_0^2 f(t) dt - 45.$$

1. Να δείξετε ότι $f(x)=20x^3+6x-45$.

Μονάδες 8

2. Δίνεται επίσης μια συνάρτηση g δυο φορές παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} . Να αποδείξετε ότι

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{g'(x) - g'(x-h)}{h} = g''(x).$$

Μονάδες 4

3. Αν για την συνάρτηση f του (1) ερωτήματος και την συνάρτηση g του δεύτερου

ερωτήματος ισχύει ότι $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{g(x+h) - 2g(x) + g(x-h)}{h^2} = f(x) + 45$ και $g(0)=g'(0)=1$, τότε:

i. Να αποδείξετε ότι $g(x)=x^5+x^3+x+1$.

Μονάδες 10

ii. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση g είναι «1-1».

Μονάδες 3

20. Θέμα Γ 2010 ερώτημα Γ4: Δίνεται η συνάρτηση $f(x)=2x+\ln(x^2+1)$, $x \in \mathbb{R}$. Να υπολογίσετε το

$$\text{ολοκλήρωμα } I = \int_{-1}^1 x f(x) dx.$$

Μονάδες 7

21. Θέμα Δ 2016: Δίνεται η συνάρτηση f ορισμένη και δυο φορές παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} , με συνεχή δεύτερη παράγωγο, για την οποία ισχύει ότι:

- $\int_0^{\pi} (f(x) + f''(x)) \eta \mu x dx = \pi$.
- $f(\mathbb{R}) = \mathbb{R}$ και $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{\eta \mu x} = 1$
- $e^{f(x)} + x = f(f(x)) + e^x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Δ.1. Να δείξετε ότι $f(\pi) = \pi$ (μονάδες 4) και $f'(0) = 1$ (μονάδες 3) Μονάδες 7

Δ.2.

Δ.2.1. Να δείξετε ότι η f δεν παρουσιάζει ακρότατα στο \mathbb{R} . (μονάδες 4)

Δ.2.2. Να δείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} . (μονάδες 2)

Μονάδες 6

Δ.3. Να υπολογίσετε το όριο $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\eta \mu x + \sigma \upsilon \nu x}{f(x)}$.

Μονάδες 6

Δ.4. Να δείξετε ότι $0 < \int_1^{e^{\pi}} \frac{f(\ln x)}{x} dx < \pi^2$.

Μονάδες 6

ΟΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΤΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΑΤΑ

22. 23219-4: Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη με συνεχή παράγωγο, η οποία είναι κυρτή και ισχύει $f(1) = f'(1) = 2$.

α) Να βρεθεί η εφαπτομένη της C_f στο σημείο $(1, f(1))$ και κατόπιν να αποδείξετε ότι $f(x) \geq 2x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. (Μονάδες 8)

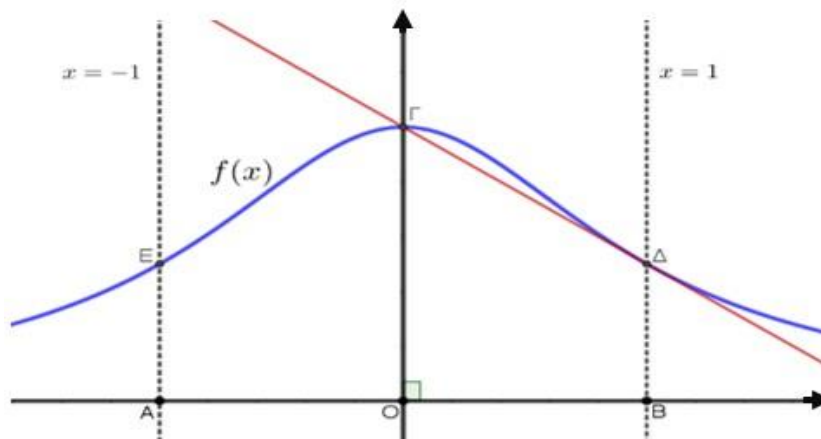
β) Να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)$. (Μονάδες 5)

γ) Να αποδείξετε ότι :

i. $\int_0^1 f(x) dx > 1$. (Μονάδες 6)

ii. $\int_0^1 x f'(x) dx < 1$. (Μονάδες 6)

23. 23955-4: Στο παρακάτω σχήμα, δίνεται η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = \frac{1}{1+x^2}$, $x \in \mathbb{R}$ και οι ευθείες με εξισώσεις $x = -1$ και $x = 1$ οι οποίες τέμνουν τον μεν άξονα $x'x$ στα σημεία Α και Β αντίστοιχα, την δε γραφική παράσταση της f στα σημεία Ε και Δ αντίστοιχα. Η γραφική παράσταση της f τέμνει τον άξονα $y'y$ στο σημείο Γ.

α) Να αποδείξετε ότι η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της συνάρτησης $f(x)$ στο σημείο Δ, είναι η ευθεία ΓΔ. (Μονάδες 8)

β) Να αποδείξετε ότι στο διάστημα $[0,1]$ η γραφική παράσταση της συνάρτησης f βρίσκεται πάνω από την ευθεία $\Gamma\Delta$, με εξαίρεση τα κοινά τους σημεία Γ και Δ . (Μονάδες 7)

γ) Να αποδείξετε ότι $\int_{-1}^1 f(x)dx > \frac{3}{2}$. (Μονάδες 10)

24. 23957-4: Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = e^{\ln^2 x}$, $x > 0$.

α) Να αποδείξετε ότι η f είναι παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ με $f'(x) = 2\frac{\ln x}{x}f(x)$. (Μονάδες 8)

β) Να αποδείξετε ότι η f έχει ολικό ελάχιστο ίσο με 1. (Μονάδες 7)

γ) Να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα $I = \int_1^e \frac{2 \cdot \ln x \cdot f(x) + x e^x}{x(f(x) + e^x)} dx$. (Μονάδες 10)

25. 24758-4: Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη με συνεχή παράγωγο, και η συνάρτηση $g(x) = (x^2 - 1)f(x)$ για την οποία ισχύει $g(x) \geq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι:

α) η g παρουσιάζει ελάχιστο για $x = 1$ και για $x = -1$ και στη συνέχεια ότι $f(1) = f(-1) = 0$. (Μονάδες 6)

β) $f'(1) \geq 0$ και $f'(-1) \leq 0$. (Μονάδες 8)

γ) η f δεν είναι κοίλη. (Μονάδες 5)

δ) $\int_{-1}^1 (x^3 - 3x)f'(x)dx \leq 0$. (Μονάδες 6)

26. 24770-4: Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln(e^x - 1) + x - 1$, $x > 0$.

α) Να αποδείξετε ότι είναι γνησίως αύξουσα και κοίλη.

(Μονάδες 8)

β) i. Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής της παράστασης στο $x_0 = \ln 2$. (Μονάδες 5)

ii. Να αποδείξετε ότι για κάθε $x > 0$ ισχύει $\ln(e^x - 1) \leq 2x - \ln 4$. (Μονάδες 4)

γ) Να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα $I = \int_{\ln 2}^{\ln 3} \left(\frac{2 - e^{-x}}{e^{-x} - 1} \right) dx$. (Μονάδες 8)

27. 24771-4: Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνάρτηση για την οποία ισχύει

$$f(0) = 1 \text{ και } (x^2 + 1)f'(x) + \frac{2x}{x^2 + 1} = 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

α) Να αποδείξετε ότι $f(x) = \frac{1}{x^2 + 1}$, $x \in \mathbb{R}$. (Μονάδες 5)

Στο διπλανό σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση C_f της συνάρτησης.

β) Να αιτιολογήσετε γιατί η C_f είναι συμμετρική ως προς τον άξονα $y'y$ και να βρείτε τις συντεταγμένες των κορυφών

B , Γ , Δ του ορθογωνίου $AB\Gamma\Delta$ με τη βοήθεια της τετμημένης α , $\alpha > 0$ του σημείου $A(\alpha, 0)$.

(Μονάδες 6)

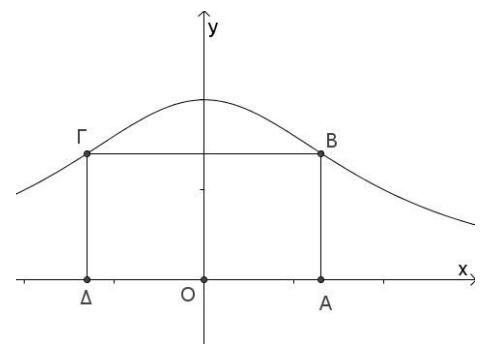
γ) Να αποδείξετε ότι το εμβαδόν $E(\alpha)$ του ορθογωνίου $AB\Gamma\Delta$ δίνεται από τον τύπο

$$E(\alpha) = \frac{2\alpha}{\alpha^2 + 1}, \alpha > 0$$

Κατόπιν, να βρείτε για ποια τιμή του α το εμβαδόν γίνεται μέγιστο. (Μονάδες 8)

δ) Αν F είναι μια αρχική της f με $F(1) = \ln 2$, να αποδείξετε ότι $\int_0^1 F(x)dx = \ln \sqrt{2}$.

(Μονάδες 6)

28. 25747-4: Δίνεται συνάρτηση $f: [0,2] \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία είναι συνεχής στο $[0,2]$, παραγωγίσιμη στο $(0,2)$ και ισχύουν $f(1) = 1$ και $f(x) \cdot f'(x) = -x + 1$, για κάθε $x \in (0,2)$.

α) Να αποδείξετε ότι $f^2(x) = -x^2 + 2x$ για κάθε $x \in [0,2]$. (Μονάδες 6)

β) Να αποδείξετε ότι $f(x) = \sqrt{-x^2 + 2x}$ για κάθε $x \in [0,2]$. (Μονάδες 6)

γ) Αφού αιτιολογήσετε ότι η γραφική παράσταση της f είναι ημικύκλιο με κέντρο $K(1,0)$ και ακτίνα 1, να τη σχεδιάσετε σε ορθοκανονικό σύστημα αξόνων. (Μονάδες 7)

δ) Να υπολογίσετε το $\int_0^2 f(x) dx$. (Μονάδες 6)

29. 25757-4: Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} (1-x)\eta\mu^2\left(\frac{1}{1-x}\right), & \text{αν } 0 \leq x < 1 \\ 0, & \text{αν } x = 1 \end{cases}$

1) Να αποδειχθεί ότι η συνάρτηση f είναι συνεχής. (Μονάδες 9)

2) Να αποδειχθεί ότι για κάθε $x \in [0,1]$, ισχύει $0 \leq f(x) \leq 1 - x$. (Μονάδες 7)

3) Να αποδειχθεί ότι για το εμβαδό E του χωρίου Ω που περικλείεται από τη γραφική παράσταση της συνάρτησης f , τον άξονα $x'x$ και τις ευθείες $x = 0, x = 1$ ισχύει $E < \frac{1}{2}$ τετραγωνικές μονάδες. (Μονάδες 9)

30. 25766-4: Στον παρακάτω πίνακα φαίνεται το πρόσημο της παραγώγου μιας συνάρτησης f που είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} .

x	$-\infty$	-2	0	2	$+\infty$
$f'(x)$	$+$	0	$-$	0	$-$

Αν είναι γνωστό ότι η f είναι άρτια και επιπλέον ισχύουν:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = -\infty \quad f(0) = 1 \quad \text{και} \quad f(2) = 5$$

τότε:

α) Να μελετήσετε τη συνάρτηση ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα. (Μονάδες 7)

β) Να βρείτε το σύνολο τιμών της. (Μονάδες 6)

γ) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = |x^2 - 4| + 5$. (Μονάδες 7)

δ) Να αποδείξετε ότι $\int_{-1}^1 xf(x)dx = 0$. (Μονάδες 5)

31. 26184-4: Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{\ln x}{\sqrt{x}}$, $x > 0$.

α) Να βρείτε, με απόδειξη, την κατακόρυφη ασύμπτωτη και την οριζόντια ασύμπτωτη της γραφικής παράστασης της f . (Μονάδες 8)

β) Να αποδείξετε ότι η γραφική παράσταση της f έχει ολικό μέγιστο για $x = e^2$. (Μονάδες 8)

γ) Να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα $I = \int_1^{e^2} f(x)dx$. (Μονάδες 9)

32. 27321-4: Σε μια χώρα, οι επιστήμονες μελέτησαν για μεγάλο χρονικό διάστημα την μεταβολή του πληθυσμού των ψαριών σε έναν ποταμό και δημιούργησαν ένα προσεγγιστικό μαθηματικό μοντέλο που συσχετίζει τον πληθυσμό x των ψαριών στο τέλος ενός συγκεκριμένου έτους με τον αναμενόμενο πληθυσμό y των ψαριών στο τέλος της αμέσως επόμενης χρονιάς. Το

μοντέλο εκφράζεται από τη σχέση $y = f(x) = axe^{-\beta x}$, $x \in (0, +\infty)$ όπου α, β θετικές σταθερές, με $\beta \in (0,1)$ και $a \in (1, +\infty)$.

α) Να βρείτε την τιμή του τρέχοντος πληθυσμού x που μεγιστοποιεί τον πληθυσμό y των ψαριών το επόμενο έτος σύμφωνα με αυτό το μοντέλο. Ποια είναι αυτή η μέγιστη τιμή του πληθυσμού y ; (Μονάδες 9)

β) Να εξηγήσετε γιατί ένας απεριόριστα μεγάλος πληθυσμός ψαριών δεν θα είναι βιώσιμος την αμέσως επόμενη χρονιά. (Μονάδες 7)

γ) Θεωρούμε συνάρτηση F η οποία είναι μια παράγουσα (αρχική) της συνάρτησης f . Να αποδείξετε ότι $F(\beta) - F(2\beta) = \frac{\alpha}{\beta^2} \cdot \frac{2\beta^2 + 1 - (1 + \beta^2)e^{\beta^2}}{e^{2\beta^2}}$. (Μονάδες 9)

33. 27322-4: Ο νόμος του Νεύτωνα που αφορά την μείωση της θερμοκρασίας T (σε βαθμούς Κελσίου) ενός σώματος συναρτήσει του χρόνου t (σε ώρες), ορίζεται από την εξίσωση

$$T(t) = E + (T_0 - E)e^{-kt}, \text{ όπου:}$$

- E είναι η σταθερή θερμοκρασία του περιβάλλοντος χώρου στον οποίο βρίσκεται το σώμα με $E < T_0$.
- $T_0 = T(0)$ είναι η αρχική θερμοκρασία του σώματος τη στιγμή που τοποθετείται στον περιβάλλοντα χώρο.
- k είναι μια θετική σταθερά.

α) Να υπολογίσετε το $\lim_{t \rightarrow +\infty} T(t)$ και να ερμηνεύσετε το αποτέλεσμα. (Μονάδες 8)

β) Να αποδείξετε ότι $T'(t) = k[E - T(t)]$. (Μονάδες 7)

γ) Να αποδείξετε ότι το ολοκλήρωμα $I = \int_0^1 (E - T(t)) \cdot \ln(T(t)) dt$ ισούται με $\frac{2e^3 - 3e^4}{k}$ αν είναι $T(0) = e^4$ και $T(1) = e^3$. (Μονάδες 10)

34. 27668-4: Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = (x - 3)(x - \lambda)(x - 1)$, $x \in \mathbb{R}$ με $1 < \lambda < 3$.

- 1) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f'(x) = 0$ έχει ακριβώς δύο ρίζες στο \mathbb{R} . (Μονάδες 12)
- 2) Να αποδείξετε η συνάρτηση f έχει ένα τοπικό μέγιστο, ένα τοπικό ελάχιστο και ένα σημείο καμπής. (Μονάδες 8)
- 3) Αν επιπλέον ισχύει $f(x) = -f(4 - x)$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, τότε να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα $\int_1^3 f(x) dx$. (Μονάδες 5)

35. 29549-4: Δίνεται η δυο φορές παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με συνεχή δεύτερη παράγωγο τέτοια, ώστε $f'(0) = f(0) = 0$ και $\int_0^\pi (f(x) + f''(x)) \eta \mu x dx = 0$. Να αποδείξετε ότι:

α) $\int_0^\pi f''(x) \eta \mu x dx = - \int_0^\pi f'(x) \sigma \nu \nu x dx$. (Μονάδες 7)

β) $f(\pi) = 0$. (Μονάδες 8)

γ) Στο διάστημα $(0, \pi)$ υπάρχει μια τουλάχιστον πιθανή θέση σημείου καμπής. (Μονάδες 10)

36. 31551-4: Δίνονται οι συναρτήσεις

$$f(x) = \begin{cases} \frac{\eta \mu x}{x} & , \quad x \in [-\pi, 0) \cup (0, \pi] \\ 1 & , \quad x = 0 \end{cases} \text{ και } \varphi(x) = x \sigma \nu \nu x - \eta \mu x, \quad x \in [-\pi, \pi].$$

α) Να αποδείξετε ότι η φ είναι γνησίως φθίνουσα στο $[-\pi, \pi]$ και να βρείτε το πρόσημό της. (Μονάδες 10)

β) Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα. (Μονάδες 10)

γ) Να βρείτε τις τιμές του $\kappa \in (-\pi, \pi)$ για τις οποίες ισχύει $\int_0^\kappa \varphi(x) dx = 0$. (Μονάδες 5)

37. 32225-4: Για μια συνεχή συνάρτηση $f: [-1, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύουν:

- $(f(x) + x)^2 = x^2(x + 1)$, για κάθε $x \in [-1, +\infty)$,

- $f(1) > -1$ και $f\left(-\frac{1}{2}\right) < \frac{1}{2}$.

α) Αν $g(x) = f(x) + x$, $x \in [-1, +\infty)$ τότε

i. Να βρείτε τις λύσεις της εξίσωσης $g(x) = 0$. (Μονάδες 5)

ii. Να αποδείξετε ότι $g(x) < 0$ για κάθε $x \in (-1, 0)$ και $g(x) > 0$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$.

(Μονάδες 7)

β) Να αποδείξετε ότι $f(x) = x(\sqrt{x+1} - 1)$, $x \geq -1$. (Μονάδες 7)

γ) Αν η συνάρτηση f είναι κυρτή τότε να αποδείξετε ότι η $h(x) = f(x+1) - f(x)$, $x \in (-1, +\infty)$

είναι γνησίως αύξουσα και έπειτα ότι $\int_{2023}^{2024} (f(x+1) - f(x)) dx < \int_{2023}^{2024} (f(x+2) - f(x+1)) dx$. (Μονάδες 6)

38. END.